

Sint **Norbertus**parochie

Een persoonlijk afscheid

HET UITVAARTRITUEEL ALS EEN PROCES VAN OPEENVOLGENDE MOMENTEN

Sterven

Sterven doe je niet ineens,
maar af en toe een beetje
en alle beetjes die je stierf,
't is vreemd, maar die vergeet je,

het is je dikwijls zelfs ontgaan,
je zegt ik ben wat moe,
maar op een keer dan ben je aan
je laatste beetje toe.

Toon Hermans

Bezoek en gebed

- nabijheid, aandacht, samen bidden

Communie thuis

- Schriftlezing, gebeden, onzevader, eucharistisch brood
- kruis, icoon, kaars, witte doek, pixis

Ziekenzalving of ziekenzegen

- Schriftlezing, gebeden, onzevader
- ziekenolie, handoplegging of ander gebaar van nabijheid, zalving of zegening

Viaticum

- laatste sacrament = eucharistisch brood of druppel eucharistische wijn ter versterking

De naderende dood

Sluiten van ogen en
vouwen van handen

- stilte
- begeleidende woorden en gebed

Afleggen

- liefdevolle aandacht
- water(wassing)

Opbaren

- begeleidende woorden en gebed
- kleding voor de overledene

Moment van sterven

Tussen overlijden en uitvaart

Regelen van de uitvaart

- achterwacht: plaats, tijdstip, pastor, koor
- kostenplaatje

Condoleancebezoeken

- gebaren van troost en nabijheid
- kaarsen, bloemen, wijwater bij overledene

Waken

- delen van herinneringen, verbondenheid

Afscheid nemen van de overledene en sluiten van de kist

- begeleidende woorden, stilte, gebed

Avond voor de uitvaart

Avondwake

- biddende voorbereiding op uitvaart
- centraal: de nabestaanden – de laatste nacht ingaan met overledene
- in woord en gebaar, in stilte, met lezingen en een lied wordt gezocht naar troost en kracht voor de nabestaanden
- gebedsdienst
- meestal om 19.00 uur

Dag van de uitvaart

Uitvaartviering

- centraal: de overledene – gedenken en toevertrouwen aan God
- 's morgens: opgaan van de zon – beeld van de verrijzenis
- gebedsviering, eucharistie of woord- en communieviering
- liturgieboekje, eigen inbreng, gedachtenisprentje, gedachteniskruisje

Begrafenis

- Een korte plechtigheid via gebed en rituelen uit handen geven en toevertrouwen aan de aarde
- Een gebedsviering in de aula

Crematie

- Een korte plechtigheid om via gebed en rituelen uit handen te geven en toe te vertrouwen aan God
- Een gebedsviering in de aula

Verstrooien van de as of bijzetten van de urn in het columbarium of Plaatsen van een grafsteen

- begeleiding met Schriftlezing, gebed, zegening

Zeswekendienst, gebedsintenties en jaargetijde

- weekendviering in de kerk
- noemen van de naam, kaarsje branden bij gedachteniskruisje, gebed, bezoek begraafplaats

Allerzielen

- avondviering in de kerk op 2 november
- noemen van de naam, kaarsje branden, gedachteniskruisje, bezoek begraafplaats, zegening graf of urn in columbarium

Na uitvaart

Rouwverwerking

Huisbezoek

- door pastor of iemand van de bezoekgroep

Jaarlijks aanbod met lotgenoten

- werkgroep rouwverwerking
- uitnodigingen in de herfst

Plantje voor nabestaande in de advent

- door pastor of iemand van de bezoekgroep

Dank u voor uw
aandacht!

PASTOR PETRA VERSNEL-MERGAERTS